

plan: Actualisatie verkennend natuurwaardenonderzoek voor:
3 locaties Fresh Valley, Landgraaf

opdrachtgever: Gemeente Landgraaf

datum: 30 juli 2015

projectnummer: LA-503.001

bureau **VERBEEK**
landschapscultuur / ecologie / archeologisch onderzoek

3 locaties Fresh Valley, Landgraaf

Actualisatie verkennend natuurwaardenonderzoek

projectnummer: LA-503.001

bureau VERBEEK
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp
lid van Netwerk Groene Bureaus

ir. M.A. Blaas
landschapsarchitect bnt
adviseur ecologie

drs. G.M.T. Peeters
bioloog

gulpen, 30 juli 2015

Inhoudsopgave

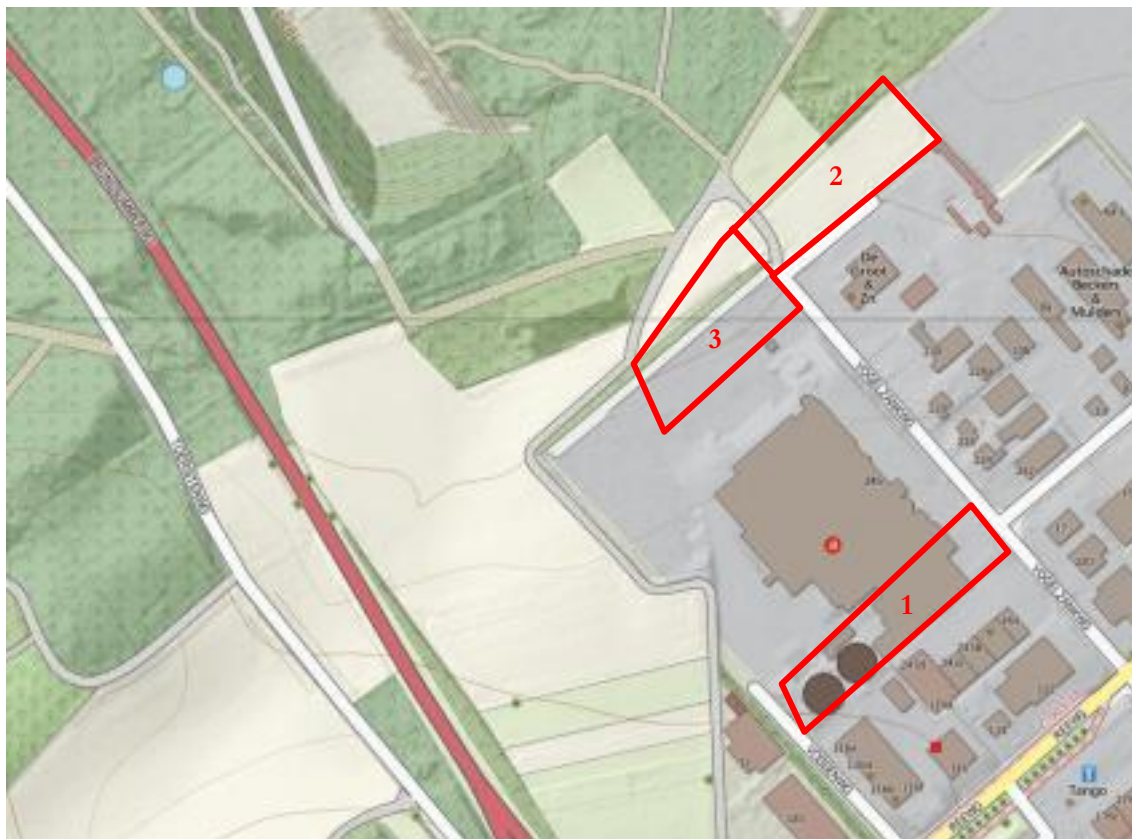
Inhoudsopgave	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doelstelling	4
1.2 Opzet van de rapportage	5
1.3 Beschrijving van de voorgenomen ingreep	5
1.4 Beschrijving van het onderzoeksgebied	6
2 Wetgeving en beleidskader	9
2.1 Soortenbescherming: De Flora- en faunawet	9
2.2 Gebiedsbescherming: De Natuurbeschermingswet	13
2.3 Overige wet- en regelgeving	13
3 Methode	15
4 Natuurwaarden	16
4.1 Flora	16
4.2 Fauna	16
4.3 Conclusies op basis van veld- en literatuuronderzoek	20
5 Globale effectbeoordeling i.r.t. de Flora- en faunawet	22
5.1 Zoogdieren - vleermuizen	22
5.2 Zoogdieren - Das	22
5.3 Zoogdieren - Steenmarter	23
5.4 Vogels	23
5.5 Eindconclusie en vervolgtraject in relatie tot de Flora- en faunawet	24
6 Rijks- en provinciaal Natuurbeleid	25
6.1 Natura2000	25
6.2 Provinciale omgevingsverordening	26
6.3 Boswet	27
6.4 Conclusies ten aanzien van het natuurbeleid	27
Literatuurlijst	28
Bijlage 1: Lijst van bij het veldbezoek aangetroffen soorten	29

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding

In verband met de herstructurering van het bedrijf Fresh Valley, gelegen aan de zuidzijde van het bedrijventerrein Abdissenbosch in de gemeente Landgraaf, wordt een drietal kavels herontwikkeld. In februari 2013 is door Taken adviseurs en ingenieurs reeds een verkennend natuurwaardenonderzoek uitgevoerd voor de complete te herstructureren westhoek van het bedrijventerrein. In verband met de voorgenomen herontwikkeling van drie kavels binnen dit gebied dient de toetsing van het aspect ecologie geactualiseerd te worden. Bureau VERBEEK heeft van de gemeente Landgraaf opdracht ontvangen om voor het projectgebied een verkennend natuurwaardenonderzoek uit te voeren. Het onderzoeksgebied is hieronder weergegeven.

Figuur 1: Ligging onderzoeksgebied.

Doelstelling

Voorliggend onderzoeksrapport heeft tot doel invulling te geven aan de vanuit beleid en wetgeving gestelde verplichting onderzoek te verrichten naar de mogelijke effecten van de voorgestane ingreep op beschermde natuurwaarden. Op basis van een globale effectbeoordeling wordt nagegaan in hoeverre natuurbeleid en -wetgeving de voorgenomen ingreep in de weg staat. Tevens worden algemene aanbevelingen gedaan voor de uitvoering van de werkzaamheden conform de geldende kaders vanuit natuurbescherming.

Het onderzoek geeft inzicht in de volgende zaken:

- Het voorkomen van beschermde flora en fauna binnen of in de (directe) omgeving van het onderzoeksgebied.
- Als gevolg van de voorgenomen ingreep te verwachten negatieve effecten op eventueel aangetroffen beschermde flora en fauna.
- Ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden.
- Als gevolg van de voorgenomen ingreep te verwachten negatieve effecten op beschermde natuurgebieden.
- Eventueel noodzakelijke maatregelen, vervolgstappen of vervolgonderzoek.

1.2 Opzet van de rapportage

In de navolgende paragrafen wordt allereerst ingegaan op de voorgenomen ingreep en op de huidige verschijningsvorm van het onderzoeksgebied. Hoofdstuk 2 “Wetgeving en beleidskader” behandelt de diverse relevante delen van deze wet. Hoofdstuk 3 “Methode” beschrijft de ten behoeve van dit onderzoek aangewende onderzoeksmethodiek. In hoofdstuk 4 “Natuurwaarden” worden de bevindingen uit de diverse onderzoeken weergegeven. Hoofdstuk 5 “Globale effectbeoordeling i.r.t. de Flora- en faunawet” beschrijft de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op de (mogelijk) in het onderzoeksgebied aanwezige beschermde natuurwaarden en beschrijft de hieruit voortvloeiende consequenties. Daarnaast worden aanbevelingen gedaan voor de uitvoer van de werkzaamheden conform de Flora- en faunawet. Hoofdstuk 6 “Rijks- en provinciaal natuurbeleid” geeft inzicht in de gevolgen vanuit het vigerende natuurbeleid ten aanzien van de voorgenomen ingreep en geeft zo nodig globaal inzicht in de mitigatie en/of compensatieverplichting die daardoor ontstaat.

1.3 Beschrijving van de voorgenomen ingreep

Aan de westzijde van het bedrijventerrein Abdissenbosch is het bedrijf Fresh Valley gelegen. Delen van dit bedrijf worden op dit moment geherstructureerd. Op kavel 1 staat reeds een bedrijfspand met bijgebouw en twee bassins. Deze opstallen worden mogelijk gesloopt om plaats te maken voor nieuwe bedrijfsontwikkeling. Kavel 2 en 3 betreffen nieuwe te ontwikkelen bedrijfspercelen (deels) op bestaande landbouwgrond.

1.4 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied wordt gevormd door drie kavels van het plangebied voor Fresh Valley te Landgraaf. De ligging van het onderzoeksgebied is weergegeven op de luchtfoto in figuur 2. Het onderzoeksgebied voor de drie kavels heeft een totale oppervlakte van circa 1,8 ha.

Figuur 2: Begrenzing van het onderzoeksgebied (bron: Google Earth). Met de ster is de locatie van een voormalige dassenburcht aangeduid.

De RD-coördinaten van het zwaartepunt van het onderzoeksgebied zijn $X = 199,830$ en $Y = 325,960$. Het onderzoeksgebied strekt zich daarmee uit over twee kilometerhokken, te weten 199-325 en 199-326.

Het onderzoeksgebied bestaat uit drie kavels. Kavel 1 is vrijwel geheel bebouwd en verhard. Centraal in dit deelgebied staat een grote bedrijfsruimte (zie figuur 3 en 4). Aan de achterzijde van deze bedrijfsruimte bevinden zich twee waterbassins en een bijgebouw (zie figuur 5 en 6). Rond deze waterbassins is wat struweel tot ontwikkeling gekomen, verder is dit deelgebied geheel verhard.

Kavel 2 bestaat vrijwel geheel uit een maïsakker die in het zuidelijk deel wordt doorsneden door een veldweg (zie figuur 7). Bebouwing of opgaande beplanting is in dit deelgebied niet aanwezig.

Kavel 3 tenslotte bestaat ten dele uit een verhard parkeerterrein (zie figuur 8), ten dele uit een maïsakker (zie figuur 9). Op het parkeerterrein staat een voormalig portiergebouw. Tussen het parkeerterrein en de maïsakker bevindt zich een veldweg die wordt geflankeerd door een houtsingel (zie figuur 10). De houtsingel bestaat uit hoge struiken en lage boompjes, wilgen en berken; hoger opgaand geboomte is in dit deelgebied niet aanwezig.

Figuur 3: Kavel 1: voorzijde bedrijfsgebouw, vanaf de Vogelzankweg in zuidwestelijke richting gezien.

Figuur 4: Deelgebied 1: achterzijde bedrijfsgebouw, in oostelijke richting gezien.

Figuur 5: Kavel 1: waterbassin en bijgebouw, vanaf het bedrijfsgebouw in zuidwestelijke richting gezien.

Figuur 6: Kavel 1: impressie van één van de twee waterbassins.

Figuur 7: Kavel 2: veldweg met ter weerszijden maïsakkers, vanaf de Vogelzankweg in noordwestelijke richting gezien.

Figuur 8: Kavel 3: parkeerterrein met portiergebouw, vanaf de Vogelzankweg in zuidwestelijke richting gezien.

Figuur 9: Kavel 3: maïsakker, vanaf de Vogelzankweg in westelijke richting gezien.

Figuur 10: Kavel 3: veldweg en houtsingel tussen parkeerterrein en maïsakker, vanaf de Vogelzankweg in zuidwestelijke richting gezien.

2 Wetgeving en beleidskader

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de relevante wetgeving en het natuur- en soortenbeleid vanuit de verschillende overheden, dat van belang is bij de voorgenomen herinrichting van het onderzoeksgebied.

In de Nederlandse natuurwetgeving wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet, en omvat de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet (1998) en omvat de bescherming van natuurgebieden die zijn aangewezen in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn (Natura2000), alsmede beschermde natuurmonumenten.

2.1 Soortenbescherming: De Flora- en faunawet

2.1.1 Algemeen

Op 1 januari 2002 is in Nederland de Flora- en faunawet in werking getreden. In de flora- en faunawet zijn de bepalingen t.a.v. soortenbescherming uit de Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd, zodat invulling wordt gegeven aan de Europese wet en regelgeving op dit gebied.

De doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Hierbij geldt het zogenaamde “nee-tenzij” principe. Het nee-tenzij principe houdt in dat handelingen waarbij een schadelijk effect op volgens de wet beschermde soorten optreedt in principe verboden zijn, maar dat hier onder voorwaarden van afgeweken kan worden.

De Flora- en faunawet erkent de intrinsieke waarde van plant- en diersoorten, ook van soorten die niet van direct nut zijn voor de mens. Hiertoe is in de wet een algemene zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1). Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield, verstoord of gedood mogen worden, en dat handelingen waarvan men weet of waarvan men redelijkerwijs kan vermoeden dat deze een schadelijk effect hebben op planten of dieren in beginsel niet uitgevoerd mogen worden. Indien dergelijke handelingen toch moeten plaatsvinden, dient men maatregelen te nemen die erop zien dat de negatieve effecten van deze handelingen zo veel mogelijk worden beperkt. De algemene zorgplicht geldt voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor soorten die geen expliciete bescherming genieten binnen de Flora- en faunawet.

2.1.2 Verbodsbepalingen

Binnen hoofdstuk III van de Flora- en faunawet zijn een aantal verbodsbepalingen opgenomen die zien op het voorkomen van verstoring en/of beschadiging van in het wild levende plant- en diersoorten. De in het kader van de voorgenomen ingreep meest relevante verbodsbepalingen staan hieronder genoemd, het betreft de artikelen 8 t/m 12 van de wet.

- **Artikel 8:** Het is verboden (beschermde) planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- **Artikel 9:** Het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

- **Artikel 10:** Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.
- **Artikel 11:** Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- **Artikel 12:** Het is verboden eieren van (beschermde) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

2.1.3 Beschermde soorten

Ongeveer 500 in Nederland voorkomende plant- en diersoorten vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet.

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen (Ministerie van LNV, 2010):

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdiersoorten (m.u.v. de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis);
- alle van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van de soorten als genoemd in de Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

Overige dier- en plantensoorten (zowel inheems als uitheems) zijn alleen beschermd indien zij bij Algemene Maatregel van Bestuur of Ministeriële regeling als beschermde soort zijn aangewezen. Ten aanzien van beschermde soorten kent de Flora- en Faunawet drie beschermingsregimes:

Algemene soorten (categorie 1 soorten);

Beschermde soorten (categorie 2 soorten);

Streng beschermde soorten (categorie 3 soorten).

Categorie 1: Algemene soorten

Onder “algemene soorten” worden de soorten verstaan zoals genoemd in tabel 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Het betreft soorten die in Nederland zodanig algemeen voorkomen dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. De soorten in tabel 1 vallen onder het lichtste beschermingsregime.

Categorie 2: Beschermde soorten

Onder “beschermde soorten” worden de soorten verstaan zoals genoemd in tabel 2 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze soorten kennen een strenger beschermingsregime dan de soorten uit tabel 1.

Categorie 3: Streng beschermde soorten

Onder “streng beschermde soorten” worden de soorten verstaan zoals genoemd in bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet, alsmede de soorten zoals genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen genoemd in tabel 3 van AMvB artikel 75). Het betreft soorten die in Nederland en/of Europa (zeer) zeldzaam zijn of waarvan de gunstige staat van instandhouding onder druk staat. Op deze soorten is het strengste beschermingsregime van toepassing.

Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd binnen de Flora- en faunawet. Vogelsoorten worden echter niet specifiek genoemd in de tabellen 1 t/m 3 van AMvB artikel 75. Tijdens het broedseizoen vallen alle vogelsoorten onder het strengste beschermingsregime. Werkzaamheden waarbij verstoring, verontrusting of beschadiging van broedende vogels, de nestlocatie of het broedsel optreedt zijn dan verboden. Voor een aantal vogelsoorten geldt bovendien dat de nestlocatie ook buiten het broedseizoen bescherming geniet. Vanwege voornoemde redenen worden vogels in het natuurwaardenonderzoek geschaard onder categorie 3: streng beschermde soorten.

De bescherming van vogels wordt nader toegelicht in de brochure “aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet” (Dienst Regelingen, 2009). Hierin wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Voor nestlocaties van vogelsoorten die vallen onder de categorieën 1 t/m 4 gelden de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet gedurende het gehele jaar. Voor nestlocaties van vogelsoorten die vallen onder de vijfde categorie gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 uitsluitend gedurende het broedseizoen, tenzij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden anders vereisen. Inventarisatie van nestlocaties van vogelsoorten in de vijfde categorie is dat geval ook noodzakelijk.

Voor vogelsoorten die niet vallen in de categorieën 1 t/m 5 gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 uitsluitend gedurende het broedseizoen. Een vaste periode voor het broedseizoen is niet bepaald binnen de Flora- en faunawet (als richtlijn geldt de periode 15 maart tot 15 juli). Van belang is of er een broedgeval aanwezig is.

2.1.4 Ontheffing van de Flora- en faunawet

Indien tijdens de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de verbodsbepalingen, zoals genoemd in hoofdstuk 3 van de Flora- en faunawet, niet kan worden voorkomen is een ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. In sommige gevallen geldt hiervoor echter een vrijstelling.

De noodzaak voor een ontheffingsaanvraag is afhankelijk van het beschermingsregime van de desbetreffende soort, alsmede de aard van de werkzaamheden.

Categorie 1: Algemene soorten

Voor “algemene soorten” geldt vrijstelling voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet indien sprake is van werkzaamheden die te kwalificeren zijn als “bestendig beheer of onderhoud”, “bestendig gebruik” of werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. Voor overige werkzaamheden dient een ontheffing te worden aangevraagd, deze ontheffingsaanvraag wordt onderworpen aan een zogenaamde “lichte toets”. Bij een lichte toets wordt gekeken of de werkzaamheden geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort.

Categorie 2: Beschermde soorten

Voor “beschermde soorten” geldt vrijstelling voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet indien sprake is van werkzaamheden die te kwalificeren zijn als “bestendig beheer of onderhoud”, “bestendig gebruik” of werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Hierbij geldt als voorwaarde dat de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een door de minister van economische zaken goedgekeurde gedragscode.

Voor overige werkzaamheden, of wanneer er geen goedgekeurde gedragscode beschikbaar is, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze ontheffingsaanvraag wordt onderworpen aan een lichte toets (zie “algemene soorten”).

Categorie 3: Streng beschermde soorten

Voor “streng beschermde soorten” geldt vrijstelling voor de artikelen 8, 9, 11 en 12 van de Flora- en faunawet indien sprake is van werkzaamheden die te kwalificeren zijn als “bestendig beheer of onderhoud” in de landbouw, bosbouw of in het kader van natuurbeheer. Ook geldt vrijstelling voor werkzaamheden die te kwalificeren zijn als “bestendig gebruik”. Voor overige werkzaamheden, waaronder werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling, is geen vrijstelling mogelijk, hiervoor dient een ontheffing te worden aangevraagd.

*** Soorten uit bijlage 1 van AMvB artikel 75**

Een ontheffingsaanvraag voor streng beschermde soorten zoals genoemd in bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt onderworpen aan een zogenaamde “uitgebreide toets”. De uitgebreide toets omvat drie criteria waaraan moet worden voldaan:

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- 2) er is geen goed alternatief voor de geplande ontwikkeling;
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde wettelijke belangen:
 - Onderzoek en onderwijs;
 - Repopulatie en herintroductie;
 - Bescherming van flora en fauna;
 - Veiligheid van het luchtverkeer;
 - Volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - Dwingende redenen van openbaar belang;
 - Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom;
 - Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
 - Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
 - Bestendig gebruik;
 - Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.
- 4) Indien sprake is van werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling dan geldt nog een vierde criterium: De werkzaamheden worden op een zodanige manier uitgevoerd dat sprake is van “zorgvuldig handelen”.

*** Soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en vogels**

Voor streng beschermde soorten zoals genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan uitsluitend ontheffing worden verkregen voor de belangen die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor vogels kan alleen ontheffing worden verkregen voor belangen die zijn opgenomen in de Vogelrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid.

Het voorgaande houdt in dat in principe geen ontheffing wordt verleend voor werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling waarbij voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van soorten zoals genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en vogels worden beschadigd of vernield (de term voortplantings- of "vaste rust of verblijfplaats" wordt in dit kader ruimer opgevat dan enkel de locatie van het nest, maar heeft betrekking op het totale leefgebied/territorium). Indien de verwachting bestaat dat tijdens een project voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dergelijke (vogel) soorten worden beschadigd of vernield dienen maatregelen te worden genomen die ervoor zorgen dat de functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaats in stand blijft. Bijvoorbeeld door het aanbieden van alternatieve nestlocaties binnen het leefgebied/territorium. Indien dit op goede wijze plaatsvindt dan is geen sprake van beschadiging of vernietiging van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats, maar enkel nog van verstoring. In dat geval kan een ontheffing worden verkregen voor alle belangen zoals genoemd in de Flora- en faunawet (inclusief ruimtelijke ontwikkeling).

2.2 Gebiedsbescherming: De Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van natuurgebieden. Voor de Natuurbeschermingswet zijn dan ook niet zozeer (zeldzame) dier- en plantensoorten van belang, maar eerder bijzondere ecosystemen, biotopen, habitats en andere terreingebonden zaken als geologische of landschappelijke aspecten.

Sinds 2005 zijn de bepalingen van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (tezamen genoemd "Natura2000") geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet. Zodoende is het Europese beleid ten aanzien van natuurbescherming in de Nederlandse wet verankerd.

De Natuurbeschermingswet regelt de aanwijzing en de bescherming van de volgende gebieden:

- Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (Natura2000-gebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten die een schadelijk effect hebben op beschermde natuurgebieden geldt een vergunningplicht. Dit geldt ook voor activiteiten die (ver) buiten het natuurgebied plaatsvinden, maar toch een effect kunnen hebben op het gebied; de zogenaamde "externe werking" (denk bijvoorbeeld aan een verhoogde stikstofdepositie in een gebied als gevolg van de uitbreiding van een veehouderij of de aanleg van een weg op enkele kilometers afstand). Er dient dan ook altijd te worden nagegaan of ten gevolge van een voorgenomen activiteit of ruimtelijke ingreep een negatief effect optreedt in een beschermd natuurgebied, ook als de activiteit of ingreep plaatsvindt op enige afstand van het beschermde gebied. De provincies zijn over het algemeen bevoegd gezag voor vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet.

2.3 Overige wet- en regelgeving

2.3.1 De Boswet

De bescherming van bossen wordt geregeld in de Boswet. De Boswet ziet op het behoud van het bestaande bosareaal in Nederland. Wanneer een bos of bomenrij onder de boswet gekapt wordt geldt een meldingsplicht en een herplantplicht. In uitzonderlijke situaties kan de minister van EZ op grond van de boswet een kapverbod opleggen.

De boswet geldt alleen buiten de bebouwde kom. Het beleid t.a.v. het kappen van bomen binnen de bebouwde kom wordt door de gemeente bepaald, meestal in de vorm van een kapverordening.

2.3.2 Provinciale regelgeving

Naast de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 kunnen provinciale en gemeentelijke overheden aanvullende regels stellen met betrekking tot natuurbescherming. Zo wijzen provincies gebieden aan ten behoeve van het Natuurnetwerk Nederland (in het POL2014 de Goudgroene natuurzone). Het Natuurnetwerk Nederland vormt een samenhangend netwerk van (potentiële) natuurgebieden met als doel de verspreiding van plant- en diersoorten te bevorderen, teneinde het duurzaam voortbestaan van deze soorten te garanderen.

Het Natuurnetwerk Nederland bevat alle Natura2000-gebieden, maar ook aanvullende gebieden. Binnen het Natuurnetwerk Nederland gelden beperkingen ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Bij grootschalige ruimtelijke ingrepen binnen de EHS/Goudgroene natuurzone wordt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe toegepast: Ruimtelijke ingrepen zijn niet toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn. Ook moet de ontwikkeling een groot openbaar belang dienen. De schadelijke effecten op het Natuurnetwerk Nederland moeten bovendien worden gecompenseerd.

Voor kleinschalige ingrepen in het Natuurnetwerk Nederland geldt doorgaans een ander afwegingskader dan "nee, tenzij". Dergelijke ingrepen kunnen onder strikte voorwaarden veelal doorgang vinden d.m.v. een zelfstandige herbegrenzing van het Natuurnetwerk Nederland.

2.3.3 Gemeentelijke regelgeving

Op gemeentelijk niveau geldt dat het gemeentelijk bestemmingsplan van belang is. De bevoegdheid/plicht van gemeenten voor de vaststelling van een bestemmingsplan is vastgelegd in de Wet Ruimtelijke Ordening (2008). In het bestemmingsplan is vastgelegd welke vormen van ruimtegebruik op een bepaalde locatie is toegestaan. In de bestemmingsplannen wordt rijks- en provinciaal beleid ten aanzien van natuurbescherming nader uitgewerkt. In veel gevallen is voor bepaalde werkzaamheden een omgevingsvergunning vereist.

Naast het bestemmingsplan kunnen in een gebied gemeentelijke verordeningen van kracht zijn waarmee rekening gehouden dient te worden (bijvoorbeeld een kapverordening).

3 Methode

Op 17 juli 2015 is een veldbezoek gebracht aan het onderzoeksgebied. Alle tijdens dit veldbezoek in het onderzoeksgebied aangetroffen wilde planten en diersoorten zijn genoteerd. Er is bijzondere aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van wettelijk strenger beschermde soorten (Flora- en faunawet categorie 2 en 3) en de geschiktheid van het terrein voor deze soorten. Aan de hand van verspreidingsatlassen en van via internet toegankelijke verspreidingsgegevens van flora en fauna is nagegaan welke strenger beschermde planten- en diersoorten voorkomen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Daarnaast is de rapportage van het verkennd natuurwaardenonderzoek in 2013 (Taken, 2013), waarin de relevante gegevens van de natuurwaardenonderzoeken voor de Buitenring Parkstad uit 2005, 2008 en 2011 zijn opgenomen, geraadpleegd. Hierbij moet worden opgemerkt dat het onderzoek uit 2013 betrekking op het gehele *Fresh Valley* gebied terwijl het onderhavige onderzoek betrekking heeft op een gedeelte daarvan. Tenslotte is een zogenaamde *beknopte gegevensaanvraag* bij het Natuurloket gedaan voor de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in de literatuurlijst. De aldus verkregen informatie is ten dele slechts beschikbaar op kilometerhok niveau of op uurhok niveau. Op basis van in het onderzoeksgebied aanwezige terreinkenmerken en de ecologie van de soorten is een inschatting gemaakt van de mogelijkheid dat strenger beschermde planten en diersoorten momenteel duurzaam in het onderzoeksgebied voorkomen.

4 Natuurwaarden

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden in het onderzoeksgebied zijn waarnemingen van 9 soortgroepen beschikbaar. Deze soortgroepen zijn vaatplanten, zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren. In de teksten wordt conform de Flora- en faunawet onderscheid gemaakt tussen niet beschermde soorten, algemene soorten (categorie 1), beschermde soorten (categorie 2) en streng beschermde soorten (categorie 3). Overzichten van de tijdens het veldbezoek aangetroffen soorten van deze soortgroepen zijn als bijlage 1 in dit rapport opgenomen.

4.1 Flora

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied 100 soorten hogere planten aangetroffen. Een overzicht van alle waargenomen plantensoorten is in bijlage 1 bij deze rapportage opgenomen. Tuinplanten en aangeplante soorten zijn niet geregistreerd, maar bij twijfel over de oorsprong van een soort is ze wel genoteerd. Het merendeel van de aangetroffen soorten komt in Nederland en Limburg algemeen tot zeer algemeen voor en is niet in hun voorkomen bedreigd. De landelijk minder algemene soorten Grijs havikskruid en Zomerfijnstraal zijn in Zuid-Limburg niet zeldzaam en evenmin in hun voorkomen bedreigd. Eén van de aangetroffen plantensoorten is wettelijk beschermd krachtens de Flora- en faunawet, namelijk Grote kaardenbol (categorie 1: algemene soort), maar strenger beschermde plantensoorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen.

Tijdens het natuurwaardenonderzoek in 2013 en tijdens de onderzoeken in het kader van de Buitenring Parkstad zijn in het onderzoeksgebied geen wettelijk strenger beschermde plantensoorten aangetroffen. Bij de provinciale vegetatiekartering in 2010 waarbij het onderzoeksgebied beperkt is onderzocht zijn evenmin wettelijk strenger beschermde plantensoorten gevonden. Elders in de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen zijn dat jaar drie wettelijk strenger beschermde plantensoorten aangetroffen, namelijk Tongvaren, Gevlekte orchis en Rietorchis (alle categorie 2: beschermde soorten). Bij het Natuurloket zijn voor de betreffende kilometerhokken respectievelijk drie en vier soorten bekend. Het is onbekend welke soorten dit betreft.

De aanwezigheid in het onderzoeksgebied van Tongvaren, Gevlekte orchis en Rietorchis kan op grond van het ontbreken van geschikte standplaatsen uitgesloten worden geacht. Oude muren met bijzondere muurplanten zijn in het onderzoeksgebied niet aanwezig. De aanwezigheid van andere strenger beschermde plantensoorten kan op basis van de beschikbare gegevens en van hun ecologie eveneens worden uitgesloten.

4.2 Fauna

4.2.1 Zoogdieren

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens op www.telmee.nl zijn in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 2000–2014 zes vleermuissoorten (alle categorie 3: streng beschermde soorten) waargenomen: Laatzvlieger, Watervleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis. Vijf van deze soorten,

te weten Laatvlieger, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis, zijn tijdens inventarisaties in 2005, 2009 en 2011 op korte afstand van het onderzoeksgebied waargenomen. Geen van de bekende waarnemingen heeft overigens betrekking op het actuele onderzoeksgebied. De Gewone dwergvleermuis bleek bij deze onderzoeken de algemeenste vleermuissoorten te zijn in de omgeving van het onderzoeksgebied. Deze gegevens komen overeen met de gegevens die bekend zijn bij het Natuurloket, en die voor beide kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen vier vleermuissoorten noemen.

Laatvlieger, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis en Gewone dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis zijn alle tijdens inventarisaties in 2005, 2009 en 2011 in de directe omgeving van het onderzoeksgebied waargenomen. Het is aannemelijk dat deze soorten hier onder de huidige omstandigheden nog steeds voorkomen, zodat hun aanwezigheid hier als *mogelijk* wordt beoordeeld. Alle waarnemingen die tijdens voornoemde inventarisaties in de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn verricht hadden betrekking op rondvliegende of foeragerende dieren. Gewone dwergvleermuis bleek in de omgeving de meest voorkomende vleermuissoort te zijn, en circa 500 meter ten noordoosten van het onderzoeksgebied werden aanwijzingen voor een verblijfplaats aangetroffen. Het huidige onderzoeksgebied lijkt door het grote aandeel aan verharding en de beperkte aanwezigheid van opgaande beplanting geen aantrekkelijk leefgebied voor vleermuizen. Toch moet rekening worden gehouden met een beperkte functionaliteit als foerageergebied voor in de omgeving voorkomende vleermuizen. Daarnaast bevat de zuidelijke en oostelijke gevel van het bedrijfsgebouw in kavel 1 ventilatievoegen die geschikt lijken als toegang tot achterliggende spouwen voor gebouwenbewonende vleermuizen zoals Gewone dwergvleermuis (zie figuur 11). Holle bomen voor boombewonende vleermuissoorten zijn in het onderzoeksgebied echter niet aanwezig. De houtsingel op kavel 3 vormt geen verbinding tussen aantrekkelijke vleermuisgebieden en maakt mede door zijn beperkte lengte geen deel uit van een vliegroute voor vleermuizen.

Figuur 11: Deelgebied 1: één van de ventilatieopeningen in de zuidgevel die geschikt lijken voor vleermuizen.

Figuur 12: Pijp van de verlaten de (voormalige dassen-)burcht in het loofbos noordwestelijk van het onderzoeksgebied.

Overige zoogdieren

Volgens gegevens op www.telmeel.nl is voor het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 2000-2014 naast meerdere algemene soorten de aanwezigheid van vier strenger beschermde zoogdiersoorten bekend, te weten Steenmarter, Eekhoorn (beide categorie 2: beschermde soort), Eikelmuis en Das (beide categorie 3: streng beschermde soorten). Van de Das werd in 2011 tijdens onderzoek in het kader van de Buitenring Parkstad een burcht vastgesteld in een loofbos op korte afstand van het onderzoeksgebied. Tijdens het verkennend natuurwaardenonderzoek in 2013 was deze burcht vervallen en leek verlaten, wel werd tussen

kavel 1 en kavel 3 een *mogelijke* dassenwissel aangetroffen. Later dat jaar werd op korte afstand van deze burcht langs de N299 een verkeersslachtoffer gevonden (bron: www.waarneming.nl). De Eekhoorn bleek tijdens de onderzoeken in het kader van de Buitenring Parkstad een algemene soort in de bossen van de nabijgelegen Brunssummerheide.

Maisakkers zijn een beperkt deel van het jaar geschikt als foerageergebied voor de **Das**, en de aanwezigheid van deze soort in het onderzoeksgebied (kavels 2 en 3) moet derhalve als *mogelijk* worden beoordeeld. Dassenburchten zijn in het onderzoeksgebied niet aanwezig, en er is hoogstens sprake van een beperkte functionaliteit als foerageergebied voor in de omgeving huizende Dassen. De eerdergenoemde burcht in het loofbos noordwestelijk van het onderzoeksgebied is tijdens het veldbezoek geïnspecteerd. Er werden op kort afstand van elkaar diverse pijpen gelokaliseerd, die alle niet meer in gebruik leken en feitelijk nauwelijks als Dassenburcht herkenbaar waren (zie figuur 12); dassensporen werden in de omgeving niet aangetroffen. Door de aanwezigheid van bebouwing, bosschages, rommelhoekjes en dergelijke moet de aanwezigheid van de **Steenmarter** in het onderzoeksgebied eveneens als *mogelijk* worden beoordeeld. De wat rommelige omgeving van de waterbassins en het bijgebouwtje alsmede de uitsparingen onder de lospoorten van het bedrijfsgebouw (deelgebied 1) lijken geschikt als schuil- of rustplaats. Het bedrijfsgebouw lijkt door een tweetal grote openingen weliswaar toegankelijk voor Steenmarters, maar gezien het gegeven dat de gebouwen bezemschoon zijn (mededeling Hr. van Kleef) zijn er momenteel geen schuil- of voortplantingsplaatsen in het gebouw aanwezig. Eikelmuis, Eekhoorn of eventueel andere strenger beschermde zoogdiersoorten zijn door het ontbreken van geschikt leefgebied niet in het onderzoeksgebied te verwachten.

4.2.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied vijf vogelsoorten (alle categorie 3: streng beschermde soorten) waargenomen. Een overzicht van alle waargenomen soorten is in bijlage 1 bij deze rapportage opgenomen. Alle genoemde soorten komen in Nederland en Limburg algemeen voor en zijn hier niet in hun voorkomen bedreigd. Van één soort zijn de nesten jaarrond beschermd, namelijk van de Huismus. Voor elk van de waargenomen soorten zijn in of rond het onderzoeksgebied geschikte broedlocaties aanwezig en het is aannemelijk dat ze hier tot broeden komen.

Tijdens het provinciaal broedvogelonderzoek in 2011, waarbij alleen minder algemene en zeldzame soorten worden onderzocht, zijn in het huidige onderzoeksgebied drie soorten broedvogels aangetroffen, namelijk Kneu, Grasmus en Zwartkop, die elk met één territorium aanwezig waren. Elders in de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen zijn dat jaar nog 57 extra soorten aangetroffen, waarmee het totaal voor de betreffende kilometerhokken op 60 broedvogelsoorten komt, waaronder vijf soorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen, te weten Buizerd, Havik, Sperwer, Gierzwaluw en Huismus. Van Buizerd en Havik werd elk een nest gevonden in een westelijk van het onderzoeksgebied gelegen bosgebied, op circa 500 meter afstand van het onderzoeksgebied. Ten aanzien van soorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen zijn volgens de gegevens in de *Avifauna van Limburg* (Hustings *et al.*, 2006) in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1992-2004 nog vier andere broedvogelsoorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen aangetroffen: Wespandief, Steenuil, Ransuil en Grote gele kwikstaart.

Het onderzoeksgebied vormt een actueel of potentieel broedgebied voor een aantal algemene vogelsoorten, met name soorten van struwelen en bosschages. Ten aanzien van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten kan worden gesteld dat Huismus en Gierzwaluw nestelen in

gebouwen en dergelijke, maar dat de gebouwen in het onderzoeksgebied geen geschikte nestellocaties voor deze soorten bezitten. De aanwezigheid van nesten van Buizerd, Havik, Sperwer, Wespendif, Steenuil, Ransuil, Grote gele kwikstaart en eventueel andere vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten kan op basis van het ontbreken van broedbiotoop eveneens worden uitgesloten.

4.2.3 Amfibieën, reptielen, vissen

Amfibieën

Volgens de landelijke verspreidingsgegevens van RAVON (Van Delft *et al.*, 2014) zijn in de periode 2004–2013 naast enkele algemenere soorten vijf strenger beschermde amfibieënsoorten vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, namelijk Alpenwatersalamander (categorie 2; beschermde soort), Vinpootsalamander, Kamsalamander, Rugstreeppad en Poelkikker (alle categorie 3: streng beschermde soorten). Het Natuurloket noemt voor de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen voor de periode 2005–2015 respectievelijk één en twee amfibieënsoorten. Het is aannemelijk dat het hier gaat om Alpenwatersalamander en Rugstreeppad. Beide soorten zijn tijdens inventarisaties in het kader van de Buitenring Parkstad in de betreffende kilometerhokken aangetroffen, maar niet in (de directe omgeving van) het onderzoeksgebied. In 2015 werd de Rugstreeppad echter in uiterst klein aantal aangetroffen in een voormalige zandgroeve, op circa 250 meter afstand van het onderzoeksgebied (bron: www.waarneming.nl). Een duurzame aanwezigheid van deze of eventueel andere strenger beschermde amfibieënsoorten in het onderzoeksgebied lijkt gezien het ontbreken van geschikt leefgebied uitgesloten.

Reptielen

De verspreidingsgegevens van RAVON geven voor het betreffende uurhok vijf wettelijk beschermde reptielensoorten, namelijk Levendbarende hagedis (categorie 2: beschermde soort), Hazelworm, Zandhagedis, Gladde slang en Ringslang (categorie 3: streng beschermde soorten). Het Natuurloket noemt voor de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen voor de periode 2005–2015 respectievelijk drie en vier reptielensoorten. Op basis van de onderzoeken in het kader van de Buitenring Parkstad kan worden geconcludeerd dat het hier gaat om Hazelworm, Zandhagedis, Levendbarende hagedis en Gladde slang. Door het ontbreken van geschikt leefgebied moet een duurzame aanwezigheid van deze soorten in het onderzoeksgebied uitgesloten worden geacht.

Vissen

De verspreidingsgegevens van RAVON vermelden voor het betreffende uurhok één wettelijk beschermde vissoort, te weten de Europese meerval. Bij het Natuurloket zijn voor de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen geen waarnemingen van wettelijk beschermde vissoorten bekend. Door het ontbreken van open water komen in het onderzoeksgebied zeker geen vissen voor.

4.2.4 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Dagvlinders

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied vijf dagvlindersoorten waargenomen. Een overzicht van alle waargenomen soorten is in bijlage 1 bij deze rapportage opgenomen. Alle genoemde soorten komen in Nederland en Limburg algemeen voor en zijn hier niet in hun voorkomen bedreigd. Wettelijk beschermde dagvlinders zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen.

Volgens verspreidingsgegevens op www.vlindernet.nl is in de periode 2000-2014 één wettelijk beschermde dagvlindersoort vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, namelijk het Heideblauwtje (categorie 3: streng beschermde soort). Het Natuurloket noemt geen wettelijk beschermde dagvlindersoorten voor de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Door het ontbreken van geschikt leefgebied is een duurzame aanwezigheid van het Heideblauwtje of eventueel andere strenger beschermde dagvlindersoorten in het onderzoeksgebied uitgesloten.

Libellen

In de periode 2000-2014 zijn er volgens verspreidingsgegevens op www.libellennet.nl géén wettelijk beschermde libellensoorten aangetroffen in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Het Natuurloket noemt voor de betreffende kilometerhokken evenmin wettelijk beschermde libellensoorten. Een duurzame aanwezigheid van wettelijk beschermde libellensoorten kan op basis van deze gegevens en door het ontbreken van geschikt leefgebied uitgesloten worden geacht.

Overige soortgroepen

Ten aanzien van de ‘overige soortgroepen’ (kevers, kreeftachtigen, tweekleppigen) zijn bij het Natuurloket géén strenger beschermde soorten bekend voor de twee kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Een duurzame aanwezigheid in het onderzoeksgebied van strenger beschermde (categorie 2 en 3) vertegenwoordigers van deze ‘overige soortgroepen’ kan op grond van hun verspreiding en ecologie (Janssen & Schaminée, 2008) uitgesloten worden geacht.

4.3 Conclusies op basis van veld- en literatuuronderzoek

Aan de hand van de resultaten van het veldbezoek en de gegevens uit de geraadpleegde literatuur kunnen de volgende conclusies worden getrokken aangaande het voorkomen van beschermde flora en fauna in het onderzoeksgebied:

1. Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied geen bijzondere natuurwaarden aangetroffen. Op basis van de beschikbare verspreidingsgegevens, de inrichting van het gebied en de ligging op een bedrijventerrein zijn deze ook niet te verwachten.
2. Ten aanzien van strenger beschermde flora en fauna valt in het onderzoeksgebied te rekenen met aanwezigheid van een aantal algemene broedvogelsoorten, alsmede met de *mogelijke* aanwezigheid van één of enkele algemene vleermuissoorten, Das en Steenmarter. In geval van de Das valt slechts te rekenen met een beperkte functionaliteit als foerageergebied; dassenburchten zijn in het onderzoeksgebied zeker niet aanwezig.
3. Wettelijk strenger beschermde (categorie 2 en 3) soorten planten, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en 'overige ongewervelden' komen in het onderzoeksgebied niet voor.
4. De (voormalige dassen-)burcht in het loofbos noordwestelijk van het onderzoeksgebied is momenteel niet meer in gebruik.
5. Met uitzondering van de mogelijke aanwezigheid van de Steenmarter wijken bovenstaande conclusies niet af van de conclusies uit het verkennend natuurwaardenonderzoek in 2013.

Voor niet beschermde soorten en algemene soorten (categorie 1) is slechts de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet van toepassing (zie hoofdstuk 2). De effecten van de voorgenomen ingreep op (streng) beschermde soorten, voor zover relevant voor het onderzoeksgebied, worden in hoofdstuk 5 globaal beoordeeld.

5 Globale effectbeoordeling i.r.t. de Flora- en faunawet

Op basis van de conclusies uit hoofdstuk 4 kan worden gesteld, dat bij de voorgenomen ontwikkeling van bedrijfskavels rekening gehouden dient te worden met de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde zoogdieren en vogels. Voor deze soorten wordt in dit hoofdstuk op globale wijze beschreven of de voorgenomen ingreep leidt tot overtreding van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet (zie paragraaf 2.1.2).

5.1 Zoogdieren - vleermuizen

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk onderdeel van het leefgebied voor meerdere soorten vleermuizen (alle categorie 3: streng beschermd). Van deze soorten zijn de vaste verblijfplaats en het essentiële leefgebied (foerageergebied en de routes daar naartoe) beschermd via de Flora- en faunawet.

Het gebouw op kavel 1 bevat voor met name Gewone dwergvleermuis toegankelijke spouwen die als vaste verblijfplaats kunnen functioneren. Indien de voorgenomen ingreep op dit perceel voorziet in sloop van de bestaande bebouwing, dan is nader onderzoek naar de daadwerkelijke aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen noodzakelijk. Sloop van gebouwen met vaste verblijfplaatsen is niet mogelijk zonder mitigatie en compensatie, noch zonder ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Dit nader onderzoek dient uitgevoerd te worden op basis van het meest recente vleermuisprotocol. Dit houdt in dat meerdere onderzoeksrondes uitgevoerd dienen te worden in globaal de periode april tot en met oktober om te achterhalen of vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn en zo ja welke functie deze hebben voor de betreffende soort. Op kavel 2 en 3 zijn geen potentiële vaste verblijfplaatsen aanwezig. Nader onderzoek is hier niet nodig.

De groenstructuur van het onderzoeksgebied heeft zeer waarschijnlijk een functie als onderdeel van een geleidingsroute of foerageergebied. Gezien de nabijheid van de bospercelen van de Brunsummerheide vormt de huidige inrichting van de drie kavels geen essentieel onderdeel van het leefgebied van een of meerdere vleermuissoorten. Van een overtreding van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet is zodoende geen sprake indien de aanwezige groenstructuren zouden verdwijnen in het kader van herontwikkeling. Nader onderzoek naar het terreingebruik door vleermuizen is daardoor niet nodig.

5.2 Zoogdieren - Das

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk het leefgebied van de Das (categorie 3: streng beschermde soort). De vaste verblijfplaatsen en het essentiële leefgebied zijn beschermd via de Flora- en faunawet.

Op of in de directe omgeving van de drie kavels zijn geen bewoonde dassenburchten aangetroffen. Van een potentiële overtreding van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet ten aanzien van burchtlocaties is zodoende geen sprake.

Kavel 1 is niet interessant als foerageergebied voor de Das. Kavels 2 en 3 zullen in beperkte mate als foerageergebied benut worden, echter omvatten, gezien de nabijheid van de Brunsummerheide, geen essentieel onderdeel van leefgebied van de Das. Ontwikkeling van de drie kavels leidt zodoende niet tot overtreding van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet.

5.3 Zoogdieren - Steenmarter

Het onderzoeksgebied vormt mogelijk het leefgebied van de Steenmarter (categorie 2: beschermde soort). De vaste verblijfplaatsen en het essentiële leefgebied van deze soort zijn beschermd via de Flora- en faunawet.

Alle drie de percelen zijn geschikt als foerageergebied voor Steenmarter. Vaste verblijfplaatsen zijn alleen in potentie te verwachten op kavel 1. Indien kavel 1 opgeschoond wordt en/of (delen van) gebouwen/bouwwerken gesloopt worden, dan dient gewerkt te worden op basis van een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet. Dat betekent onder andere dat werkzaamheden het beste in de periode augustus tot november uitgevoerd kunnen worden. In andere delen van het jaar kan een schouw naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen uitkomst bieden. De ontwikkeling van de drie bedrijfskavels heeft geen gevolgen voor de duurzame instandhouding van de populatie die in de omgeving aanwezig is. Een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet is in dat kader niet nodig.

5.4 Vogels

Diverse vogelsoorten (alle categorie 3: streng beschermd) kunnen tot broeden komen in het onderzoeksgebied (met name in de houtsingel). De nesten van de meeste mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vogels zijn slechts beschermd vanaf het moment van de bouw van het nest tot en met het moment van uitvliegen van de jongen. Om zorgvuldig handelen te kunnen garanderen gelden de onderstaande maatregelen. Een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet is in dat geval niet noodzakelijk.

- Om te voorkomen dat eventueel nesten van broedende vogels worden verstoord en vernietigd (overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet), dienen (rooi- en sloop)werkzaamheden in het onderzoeksgebied buiten het globale broedseizoen (ca. 15 maart - 15 juli) plaats te vinden. Afhankelijk van de weersomstandigheden komen diverse vogelsoorten buiten het broedseizoen al of nog tot broeden (2de of 3de legsel). Ook dan zijn aangetroffen broedgevallen beschermd.
- Om zeker te zijn, dat de werkzaamheden in het onderzoeksgebied zonder problemen kunnen doorgaan, dient het onderzoeksgebied minimaal één week voor aanvang van de werkzaamheden door een ecoloog/bioloog te worden nagelopen op de aanwezigheid van broedlocaties van in het onderzoeksgebied voorkomende vogels. Deze controle dient in ieder geval bij werkzaamheden in het globale broedseizoen te worden uitgevoerd en wordt ten eerste aangeraden bij werkzaamheden in de periode van 15 juli tot en met eind september en afhankelijk van de te verwachten soorten in de periode januari tot 15 maart. Daarbuiten zijn de weersomstandigheden bepalend voor de mogelijkheid tot het aantreffen van broedgevallen.
- Indien broedgevallen worden aangetroffen, dan dienen in een voor de soort specifieke zone rond het nest geen werkzaamheden te worden uitgevoerd. De gunstige staat van instandhouding van de lokale populaties van de in en om het onderzoeksgebied broedende vogelsoorten komt zodoende niet in gevaar.

Nestlocaties van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig. Van een mogelijke overtreding van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet ten aanzien van deze soorten is dus geen sprake.

5.5 Eindconclusie en vervolgtraject in relatie tot de Flora- en faunawet

Eindconclusie

Op basis van de conclusies uit paragraaf 4.3 en op basis van de effectbeoordeling voor de relevante soorten uit voorgaande paragrafen kan een aantal conclusies worden getrokken:

- In het gebouw op kavel 1 zijn mogelijk vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Bij voorgenomen sloop dient eerst nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van deze verblijfplaatsen;
- In verband met de mogelijke aanwezigheid van Steenmarter op kavel 1 dient bij herontwikkeling van het perceel gewerkt te worden op basis van de door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet. Indien werkzaamheden in de gevoelige periode voor Steenmarter plaatsvinden (november tot en met juli), dan kan een schouw uitkomst bieden;
- Bij uitvoering van de werkzaamheden dient buiten het broedseizoen gewerkt te worden. Het broedseizoen duurt globaal van 15 maart tot en met 15 juli.

De eindconclusie is, dat de ontwikkeling van de kavels 2 en 3 zondermeer mogelijk is, waarbij slechts rekening gehouden dient te worden met het broedseizoen van vogels en de algemeen geldende zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet.

Voor kavel 1 geldt dat herontwikkeling met behoud van het huidige bedrijfspand zondermeer mogelijk is, maar dat bij voorgenomen sloop eerst nader onderzoek uitgevoerd dient te worden naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Daarnaast dient bij herontwikkeling aantoonbaar gewerkt te worden op basis van een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet, zodat aan de zorgplicht ex artikel 2 van de wet wordt voldaan.

Van een situatie waarin een ontheffing van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet aangevraagd dient te worden is slechts sprake indien afgeweken dient te worden van de gedragscode, of vaste verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen.

6 Rijks- en provinciaal Natuurbeleid

Bij de inventarisatie van het beleid is in het bijzonder gekeken naar de van belang zijnde beleidsdocumenten, waarin het beleid op het gebied van natuur is vertaald. Het gaat hierbij om de wet- en regelgeving betreffende Natura2000-gebieden, het Provinciaal Omgevingsplan Limburg en de Boswet. De gevolgen van deze wet- en regelgeving is in de navolgende paragrafen op globale wijze getoetst.

6.1 Natura2000

Figuur 13: Ligging onderzoekgebied ten opzichte van Natura2000 (bron: www.limburg.nl).

Natura2000 betreft de natuurparels die vanwege hun natuurwaarden Europese bescherming genieten, wat in Nederland inhoudt, dat werkzaamheden of ontwikkelingen in (de nabijheid van) deze gebieden getoetst dienen te worden aan de Natuurbeschermingswet 1998. Daarbij dient getoetst te worden aan de instandhoudings- en ontwikkelingsdoelstellingen van de voor het betreffende gebied aangewezen doelsoorten en habitattypen. Het gaat daarbij niet alleen om de directe gevolgen van een ingreep (zoals ruimtebeslag en optische verstoring), maar ook om de indirecte gevolgen (zoals vermesting en verdroging).

Het onderzoeksgebied is niet gelegen in een Natura2000-gebied. Het meest nabijgelegen gebied betreft het Natura2000-gebied Brunssummerheide dat op circa 380 meter westelijk van kavel 1 en circa 300 meter zuidwestelijk van kavel 3 begint.

Doordat de drie kavels van het bedrijventerrein niet in het Natura2000-gebied zijn gelegen, dient in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 alleen toetsing plaats te vinden op basis van de externe werking van de ontwikkelingen op de drie kavels. Deze externe werking kan immers gevolgen hebben voor de instandhoudings- en ontwikkelingsdoelstellingen voor de doelsoorten en de habitattypen op de Brunssummerheide. In tegenstelling tot de conclusie uit Taken (2013) dient hier te worden geconcludeerd dat indien een externe werking aanwezig is, deze gerelateerd zal zijn aan stikstofdepositie. Dit is echter direct afhankelijk van het type bedrijf

dat zich vestigt op de drie kavels en kan pas getoetst worden als de plannen voor een betreffende kavel in voldoende mate bekend zijn. De plannen dienen vervolgens in het programma AERIUS doorgerekend te worden om te zien of een meldingsplicht of vergunningplicht aanwezig is vanuit het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof.

6.2 Provinciale omgevingsverordening

In figuur 14 is de uitsnede van de kaart van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg weergegeven.

Figuur 14: Uitsnede van het POL2014. In lichtgroen de Goudgroene Natuurzone, in grijs de Bronsgroene Landschapszone, in oranje het Buitengebied, in rood Bebouwd gebied en in paars Bedrijventerrein. (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Het Natuurnetwerk Nederland omvat niet alleen de Natura2000-gebieden. Op provinciaal niveau zijn de belangrijkste natuurbekernen eveneens onderdeel van dat Natuurnetwerk (de voormalige Ecologische Hoofdstructuur). In het Provinciaal Omgevingsplan Limburg zijn deze gebieden benoemt als Goudgroene Natuurzone (zie figuur 14). Daarnaast zijn de gebieden met een hoge potentie voor natuurontwikkeling begrensd als Zilvergroene natuurzone.

Bij ontwikkelingen in de Goudgroene Natuurzone dient toetsing plaats te vinden aan de Provinciale Omgevingsverordening. Ruimtelijke ontwikkelingen die buiten dit gebied plaatsvinden en mogelijk een externe werking hebben naar de Goudgroene Natuurzone hoeven niet getoetst te worden aan deze verordening.

Het onderzoeksgebied is gelegen op de overgang tussen de gebiedscategorieën Bedrijventerrein en Buitengebied. Een nader toetsing aan de Provinciale Omgevingsverordening is daarom vanuit het oogpunt van natuurbescherming niet nodig.

6.3 Boswet

De bescherming van bos en houtopstanden in het buitengebied is geregeld via de Boswet. Kavel 1 en 2 bezitten geen opgaande groenstructuren die onder de reikwijdte van de Boswet vallen. Ten behoeve van de ontwikkeling van kavel 3 dient een houtsingel gerooid te worden. Dit perceel is geheel buiten de bebouwde kom Boswet gelegen. Deze houtsingel valt daarmee onder de Boswet. Omdat de singel circa 3 are bedraagt en daarmee ruim onder de drempel van 10 are voor de meldingsplicht zit, is de verplichting tot kapmelding en compensatie niet van toepassing.

Figuur 15: Kaart Landgraaf met in groen de bebouwde kom Boswet. Een deel van Fresh Valley ligt buiten de bebouwde kom.

6.4 Conclusies ten aanzien van het natuurbeleid

Aan de hand van de toetsing van de voorgenomen aanleg van de rotonde aan het vigerende natuurbeleid kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

1. Het onderzoeksgebied ligt niet in een vanuit (inter)nationaal of provinciaal beleid begrepsd natuurgebied.
2. De Natuurbeschermingswet 1998 is van toepassing op de voorgenomen ontwikkeling van de kavels, in zoverre dat de stikstofemissie van te ontwikkelen bedrijvigheid op de verschillende kavels bepalend is of een meldings- of vergunningplicht aanwezig is in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof.
3. De Provinciale Omgevingsverordening is vanuit het oogpunt van natuurbescherming niet van toepassing op de voorgenomen ontwikkeling van de bedrijfskavels.
4. De Boswet is van toepassing kavel 3. Door de beperkte grootte van de houtsingel is echter geen sprake van een meldings- en compensatieplicht.

Literatuurlijst

Van Delft, J., A. de Bruin & P. Frigge, 2014. Waarnemingenoverzicht 2013. Bijlage bij RAVON 16(4).

Hustings, F., J. van der Coelen, B. van Noorden, R. Schols & P. Voskamp, 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. Tweede sterk herziene druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Natuurloket, 2015. Beknopte eenmalige levering uit de NDFF voor kilometerhokken 199-325 en 199-326, d.d. 5 juli 2015.

Smit, J.T. & R.F.M. Krekels, 2006. Vliegend hert in Limburg. Actieplan 2006-2010. EIS-Nederland -Bureau Natuurbalans-Limes divergens, Leiden - Nijmegen.

Taken adviseurs en ingenieurs, 2013. Fresh Valley - quickscan flora en fauna. Taken adviseurs en ingenieurs BV, Roermond.

www.floravanlimburg.nl (verspreidingsgegevens vaatplanten)

www.libellennet.nl (verspreidingsgegevens libellen op uurhok basis)

www.limburg.nl (natuurbeleid)

www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (verspreidingsgegevens vaatplanten en broedvogels)

www.telmee.nl (verspreidingsgegevens zoogdieren op uurhok basis)

www.vlindernet.nl (verspreidingsgegevens dagvlinders op uurhok basis)

www.waarneming.nl (flora- en faunawaarnemingen)

Bijlage 1: Lijst van bij het veldbezoek aangetroffen soorten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Planten			
Spaanse aak	<i>Acer campestre</i>	Klimop	<i>Hedera helix</i>
Gewoon struisgras	<i>Agrostis capillaris</i>	Reuzenberenklauw	<i>Heracleum mantegazzianum</i>
Hoog struisgras	<i>Agrostis gigantea</i>	Gewone berenklauw	<i>Heracleum sphondylium</i>
Ijle dravik	<i>Anisantha sterilis</i>	Grijs havikskruid	<i>Hieracium praecaltum</i>
Zandraket	<i>Arabidopsis thaliana</i>	Boshavikskruid	<i>Hieracium sabaudum</i>
Glanshaver	<i>Arrhenatherum elatius</i>	Gestreepte witbol	<i>Holcus lanatus</i>
Bijvoet	<i>Artemisia vulgaris</i>	Kruipertje	<i>Hordeum murinum</i>
Uitstaande melde	<i>Atriplex patula</i>	Sint-Janskruid	<i>Hypericum perforatum</i>
Ruwe berk	<i>Betula pendula</i>	Gewoon biggenkruid	<i>Hypochaeris radicata</i>
Zachte dravik	<i>Bromus hordeaceus</i>	Hulst	<i>Ilex aquifolium</i>
Vlinderstruik	<i>Buddleja davidii</i>	Jakobskruid	<i>Jacobaea vulgaris</i>
Duinriet	<i>Calamagrostis epigejos</i>	Pitrus	<i>Juncus effusus</i>
Herderstasje	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	Tengere rus	<i>Juncus tenuis</i>
Kruldistel	<i>Carduus crispus</i>	Kompassla	<i>Lactuca serriola</i>
Gewone hoornbloem	<i>Cerastium fontanum</i>	Klein kroos	<i>Lemna minor</i>
Wilgenroosje	<i>Chamerion angustifolium</i>	Vertakte leeuwentand	<i>Leontodon autumnalis</i>
Melganzenvoet	<i>Chenopodium album</i>	Engels raaigras	<i>Lolium perenne</i>
Akkerdistel	<i>Cirsium arvense</i>	Gewone rolklaver	<i>Lotus corniculatus</i>
Speerdistel	<i>Cirsium vulgare</i>	Hopklaver	<i>Medicago lupulina</i>
Haagwinde	<i>Convolvulus sepium</i>	Witte honingklaver	<i>Melilotus albus</i>
Canadese fijnstraal	<i>Conyza canadensis</i>	teunisbloem sp.	<i>Oenothera sp.</i>
Rode kornoelje	<i>Cornus sanguinea</i>	Valse wingerd	<i>Parthenocissus inserta</i>
Klein streepzaad	<i>Crepis capillaris</i>	Beklierde duizendknoop	<i>Persicaria lapathifolia</i>
Kropaar	<i>Dactylis glomerata</i>	Perzikkruid	<i>Persicaria maculosa</i>
Peen	<i>Daucus carota</i>	Grove den	<i>Pinus sylvestris</i>
Grote kaardenbol	<i>Dipsacus fullonum</i>	Grote weegbree	<i>Plantago major</i>
Mannetjesvaren	<i>Dryopteris filix-mas</i>	Straatgras	<i>Poa annua</i>
Europese hanenpoot	<i>Echinochloa crus-galli</i>	Ruw beemdgras	<i>Poa trivialis</i>
Harig wilgenroosje	<i>Epilobium hirsutum</i>	Gewoon varkensgras	<i>Polygonum aviculare</i>
Viltige basterdwederik	<i>Epilobium parviflorum</i>	Ratelpopulier	<i>Populus tremula</i>
Kantige basterdwederik	<i>Epilobium tetragonum</i>	Zoete kers	<i>Prunus avium</i>
Heermoes	<i>Equisetum arvense</i>	Amerikaanse vogelkers	<i>Prunus serotina</i>
Straatliefdegras	<i>Eragrostis pilosa</i>	Adelaarsvaren	<i>Pteridium aquilinum</i>
Zomerfijnstraal	<i>Erigeron annuus</i>	Zomereik	<i>Quercus robur</i>
Koninginnekruid	<i>Eupatorium cannabinum</i>	Kruipende boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>
Es	<i>Fraxinus excelsior</i>	Robinia	<i>Robinia pseudoacacia</i>
Harig knopkruid	<i>Galinsoga quadriradiata</i>	Hondsroos	<i>Rosa canina</i>
Kleefkruid	<i>Galium aparine</i>	Gewone braam	<i>Rubus fruticosus</i>
Kleine ooievaarsbek	<i>Geranium pusillum</i>	Veldzuring	<i>Rumex acetosa</i>
Bleekgele droogbloem	<i>Gnaphalium luteo-album</i>	Ridderzuring	<i>Rumex obtusifolius</i>
Moerasdroogbloem	<i>Gnaphalium uliginosum</i>	Donkere vetmuur	<i>Sagina apetala</i>

Vervolg tabel:

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Liggende vetmuur	<i>Sagina procumbens</i>	Boerenwormkruid	<i>Tanacetum vulgare</i>
Schietwilg	<i>Salix alba</i>	Paardenbloem	<i>Taraxacum officinale</i>
Boswilg	<i>Salix caprea</i>	Rode klaver	<i>Trifolium pratense</i>
Bezemkruiskruid	<i>Senecio inaequidens</i>	Klein hoefblad	<i>Tussilago farfara</i>
Gewone raket	<i>Sisymbrium officinale</i>	Grote lisdodde	<i>Typha latifolia</i>
Zwarte nachtschade	<i>Solanum nigrum</i>	Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>
Akkermelkdistel	<i>Sonchus arvensis</i>	Ringelwikke	<i>Vicia hirsuta</i>
Wilde lijsterbes	<i>Sorbus aucuparia</i>	Vierzadige wikke	<i>Vicia tetrasperma</i>
Vogelmuur	<i>Stellaria media</i>	Gewoon langbaardgras	<i>Vulpia myuros</i>
Vogels			
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	Tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>
Witte kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>	Merel	<i>Turdus merula</i>
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>		
Dagvlinders			
Boomblauwtje	<i>Celastrina argiolus</i>	Klein koolwitje	<i>Pieris rapae</i>
Citroenvlinder	<i>Gonepteryx rhamni</i>	Oranje zandoogje	<i>Pyronia tithonus</i>
Dagpauwoog	<i>Inachis io</i>		

